

עבודת חודש אדר

¹חז"ל לימדנו שחוץ מהמצווה העיקרית של חודש אדר ישנם עוד כמה מצוות בחודש זה א' קריאת ארבע פרשיות, ב' משנכנס אדר מרבין בשמחה, ג' מצוות צדקה ולא מצוות המתנות לאביונים של פורים אלא נתינת צדקה בחודש אדר, וצריך להבין ענין מצוות אלו בחודש זה.

בכמה ספרי קודש כ' שיש שני סוגי ראשי חדשים, ראש חודש ניסן הוא ראש חודש של "ראשון הוא לכם" ראש השנה למלכים - וכל ישראל בני מלכים הם, ואילו תשרי ראש השנה לשנים, בתשרי הנידון הוא על הבריאה היום הרת עולם, ואילו בניסן נקבע מעמדו הפנימי של כל אחד ואחד מישראל כלפי התחדשות עבודת ד' שלו, ויש להתבונן שהשלשת רגלים תלויים בעבודת האדם בגלגל השנה חג האסיף, הקציר, האביב, ובימות החורף כל הבריאה בתרדמה, הכל יבש, נובל, מעטה של שלג, בוץ וקדרות, ותחילת הליבוש של האילנות הוא בסוף אדר, עד שבניסן מברכים על האילנות שאז הבריאה יוצאת מקדרות וחשיכה לימים ארוכים ולילות קצרים, וכך הוא גם בנפשותיהם של ישראל, אחרי שהתחזק כל אחד בר"ה יו"כ ושמח"ת עברו הימים נוראים ומרגיש לא כך רציתי לראות את עצמי, לא כך ציפיתי להמשיך, ומהלך קודר, ונפול, ואז בחודש ניסן כמו שהבריאה מתחדשת כך הקב"ה מאיר בכל אחד כח ורצון להתחדש ולצאת מהעצבות ומהעצלות והעפרוריות שבה הוא רדום, כמו שסדר הבריאה באופן כללי, ועבודת ד' בחודש ניסן היא גאולת הנפש, שהנפש צריכה להתחדשות בכדי שלא תהיה נסחפת אחרי הגוף שאז נהיית מרירה ועצובה, ועתה נגאל כאו"א ויוצא מהמצרים הפנימיים שמקבעים אותנו, ומכבידים עליו, ומהאי טעמא בשובב"ם קוראים את פרשיות יציאת מצרים לצאת מהמצרים החומריים, ועתה נבאר מה זה מחייב אותנו.

השם משמאל בפר' שקלים אומר, בכל ניסן מתחיל תחילתם של ישראל ולכן יש דין להביא קרבן מרומה חדשה, ויש דין של שקלים חדשים, ובאשר התחדשות העבודה צריכה להיות ברגש הנפש והתלהבות וחיות הקודש כביציאת מצרים שמסרו נפשם כמו שאמרו "הן נזבת. ולא יסקלנו" ועי"כ יצאו ביד רמה, ע"ז נאמר "פתחי לי אחותי רעיתי" באלול דופק השופר ובניסן יש קול דודי דופק ע"י משמיעין על השקלים שזה במקום קול השופר, ואפי' אותם שבכל השנה הם בבחינת שינה באדר משמיעין לכל אחד ואחד ע"י השקלים, והחילוק בין העבודה באלול לעבודה באדר, שבאלול העבודה היא הכנעה, ואילו בניסן שזה זמן חידוש העבודה ובחידוש צריך התלהבות וחיות, בזה צריך התאמצות הלב, באומץ, כן אני רוצה, ומסוגל, ומן השמים נותנים סייעתא דשמיא מיוחדת להרגיש חיות חדשה זו.

וצריך לדעת שכ' האמרי אמת שבעסק זה צריך האדם להתחזק באמונה יתירה כי התחדשות זו בכלל ובפרט הוא דבר נסתר מעיני האדם, ואדם מכיר את עצמו שהוא שקוע בתאוות החומריות ולא מרגיש שנהיה בן חורין, וגם אם יתעורר בליבו להיות סור מרע מיד נחלש ואומר לעצמו כמה פעמים ניסיתי ולא הצלחתי ומרגיש שאבדה כבר תקווה, ע"ז יש פסוק בתהילים שאמר דוד המלך ע"ה [פה] "אשמעה מה ידבר הא-ל ד' כי ידבר שלום אל עמו ואל חסידיו ואל ישובו לכסלה" שהקב"ה שומע תמיד לעמו ומדבר טוב על ישראל וידו פתוחה, וזהו הדין שבאחד באדר משמיעין על השקלים שצריך אמונה וחיוזק גדול להאמין שבניסן מתחדש כל אחד ואחד, משמיעין רומז לפסוק אשמעה מה הקב"ה ידבר, ולכן הדין שמשנכנס אדר מרבין בשמחה כי אין לך שמחה יותר מזה שהקב"ה כסדר מדבר טוב בעד עמו, וניתן לכל אחד מכלל ישראל לשמוע שהקב"ה כל הזמן מכפר, ומשתיק את כל המקטרגים, ופר' שקלים הרי ניתנה לכפר על חטא העגל, נמצא שניתן לכפר ובה מעוררים אותנו כמו בשופר חודש לפני ר"ה, כך כאן חודש לפני ניסן מעוררים שכל א' יאמין שיש התחדשות שהקב"ה מחדש לכל יהודי ויהודי ומכפר כסדר על עוונותיו, וזה צריך לגרום לשמחה ולכן משנכנס אדר מרבין בשמחה.

בחז"ל כ' שהקב"ה הבטיח למשה רבינו שכשקוראים שקלים משה עומד וזוקף ראשיהם של ישראל, ומבאר האמרי אמת ע"פ דרכו, שכשביהמ"ק היה קיים ועמ"י נתנו שקלים הרגישו כל אחד שמחה זו, אבל כשאין ביהמ"ק ביקש משה רבינו מהקב"ה וקיבל הבטחה שכשכלל ישראל יקראו פרשה זו ירומם משה רבינו קרנם של ישראל, וזהו כי תשא ולא שא אלא תשא, לעולם.

ממילא נמשך מזה פרשת זכור, מחיית עמלק, וכבר הק' האלשיך מבלתי יכולת ד' להעביר את עמלק מן העולם והרי אין כסאו שלם עד שיימחה זכר עמלק, ולמה לא מוחה וממילא יהיה הכיסא שלם, ובי' שאומה נופלת רק אחרי שהשר שלה נמחה והשר של עמלק הוא היצר הרע!! כח הטומאה שלהם הוא הוא היצר הרע, ולכן כל זמן שלא נעביר היצר הרע מליבינו אין נפילה לעמלק מפני ששורשו קיים, ולכן צריך למחות את זכר עמלק - את היצר הרע מקרבנו ואז כשאנו נמחה את שורשם למעלה יהיה מחיית עמלק גם למטה, ולפי השנאה ששונאים את הרע בכך מקבלים כח למחותו מקרבנו, ומאיפה הכח לשנוא את הרע, אומר ר' לייבלה אייגר ע"י פרשת שקלים ששמח כ"כ שהקב"ה רוצה שנתחדש על אף כל הכישלונות שלנו ועל אף כל מה שעשינו עדיין ידבר הקב"ה שלום, אז נכון ליבו ובטוח שיוכל ללחום משום שמלחמה לד' בעמלק, וד' איתנו, ועת מלחמה ועת שלום כשיש שלום עם הקב"ה משמיע שלום לחסידיו ממילא עת מלחמה, ד' יילחם לכם.

בעבודת השמחה ישנם ב' חלקים, א' עד כמה השמחה הוא ענין יסודי, ב' עצות מעשיות להגיע לשמחה, ונבאר למה הוא כ"כ יסודי, הרי יש באדם הרבה מידות שצריך לעבוד עליהם יש ענווה, ותרנות, וכדו', ולשום מידה אין זמן מסוים שמיוחד למידה זו, רק לשמחה! שבכל המועדים יש מצווה מדאורייתא של שמחה, ובכל חודש אדר יש מצווה מדרבנן להרבות בשמחה, ע"כ שהוא ענין יסודי במיוחד וצריך להבין מידה זו, עוד יש להאיר, הרי כל עובד ד' שיתבעו אותו על כישלון שנכשל, אם הוא עובד ד' באמת זה ידכדך אותו, כגון אם יתבעוהו

על גאווה, או על תאוה, ירגיש נתבע על משהו, ואילו אם נתבע אותו למה אתה בעצבות הוא לא ירגיש שיש עליו תביעה, למה? הבי' בזה משום שהיצר כ"כ נלחם במידת העצבות שמכניס את האדם למצב שלא נותן לו להתנתק מזה, ולכן יש חומר כ"כ גדול להיות בשמחה ולא בעצבות, הקרלינער' היה אמר שמחה זה לא מצווה אבל שמחה עושה מה ששום מצווה לא יכולה לעשות!! וה"ה להיפך בעצבות, קדושה מציאותה שמחה ולהיפך עבירה מציאותה עצבות.

ההסבר בזה הוא, יש באדם ארבע מרות, ירוקה, לבנה, אדומה, ושחורה, והם כנגד ארבעת היסודות מים, רוח, אש, עפר, וכל מרה נמצאת במקום מסוים, ואדם ששולט בו מרה אדומה - אש נוטה לכעס וגאווה, מי ששולט בו לבנה נוטה לתאוה, והעצבות היא מהמרה השחורה והיא מקבילה ליסוד העפר, וכ' המהרח"ו שמי ששולט בו יסוד העפר יש לו נטייה לעצלות וכבידות², והנה על הנחש כ' "עפר לחמו" הנחש כחו לשייך את האדם לעפר, ונתקלל האדם מחמת הנחש שישלוט בו העפר "כי עפר אתה ואל עפר תשוב", ומיתה הרי זה העדר חיים ותמיד יש שם עצבות וזה ע"י הנחש, והקללה של "בעצבון תאכלנה" ו"בעצב תלדי בנים", כל מציאות העצבות היא מהנחש.

כ' בחז"ל לעולם ימכור אדם כל אשר יש לו ויקנה מנעלים לרגליו, משום, שהרגליים זה המקום שמקשרו לעפר, וביו"כ שאין לנחש שליטה הולכים בלא מנעלים, ואבל ששולט בו העצבות וכן בט' באב שאנו אבילים הולך על הקרקע, וכשאדם רוצה לבטא שמחה הוא מבטא זאת ברקידה שמתנתק מהקרקע - מהעפר, א"כ נתבאר למה עבירה מציאותה היא עצבות, דהנחש הוא השטן הוא היצה"ע שענינו להחטיא, והוא ענינו יסוד העפר של עצב.

ולמה שמחה היא ביטוי של קדושה, בי' המהר"ל ששמחה מגיעה משלימות, "ישמחו השמים ותגל הארץ" כשדבר טוב ושלם מביא לידי סיפוק ושמחה, וזה רגשי קודש, ואילו הסט"א משדר לאדם אתה לא שלם, חסר לך, וממילא נהיה בעצבות, ההיפך מהקדושה משום שהקדושה מסתכלת תמיד על "ישמח ד' במעשיו", וגם אחרי חטא אדם הראשון כ' בפסוק "וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד", ולכן אחרי פר' שקלים ששומעים שהקב"ה מדבר שלום לעמו זה נותן לכל יהודי את ההסתכלות של הקדושה ש"ישמח ד' במעשיו" וזהו מחיית עמלק ששורשו הוא היצה"ע שבכל אחד שמהותו הוא העצב, ההסתכלות אני חסר, ולא מושלם, ועתה ע"י ההסתכלות של פרשת שקלים זה נותן כח לכל אחד ואחד לעשות מחיית עמלק בפנימיותו.

עד כה דיברנו למה השמחה היא ענין כ"כ יסודי בעבודת ד', עתה נבאר איך מרבים בשמחה בפועל.

ישנם שני עצות מעשיות לזה, א' ע"י אמונה וביטחון בד', להאמין שהסתכלות הבורא עלינו היא הפוכה ממה שאנו מסתכלים על עצמינו, משום שאנו מסתכלים על עצמינו מצד העפר ואילו הקב"ה מסתכל עלינו מצד הנשמה, נתבונן, הרי בעולם יש כמה מיליארדי ברואים, וכמה מתוכם הם בני ישראל, וכמה מתוך בני ישראל ישנם שהם שומרי תורה ומצוות, וכמה מתוך השומרי תורה ומצוות ישנם "חרדים" לדבר ד', וכמה מהם זוכים להיות עוסקים רק בעסק התורה, זה ההסתכלות של הבורא עלינו!! ויש ענין מיוחד לחשוב בחודש אדר על "אתה בחרתנו מכל העמים!", לחיות עם זה כל יום ויום, וזה הדבר השונה מאלול שבאלול העבודה היא תשובה וחרטה ואילו באדר הוא חשבון הנפש אבל לטובה! איזה מצוות ומעש"ט עשיתי היום וכמה תענוגים רוחניים יש על כל מצווה ומצווה, לנצח, זוהי העבודה של חודש אדר.

והנה שיא השמחה היא כשיש התהפכות, שנראה כך וזה נעשה בדיוק להיפך, וזה חודש אדר שנצא מהעצבות הקודרת של החורף, וע"י השקלים תתהפך ההסתכלות שלנו להסתכלות של קדושה וזה גורם לשמחה, וזהו השחוק שיהיה לעת"ל ש"אז יימלא שחוק פיננו", וע"י שנאמין שהקב"ה רוצה אותנו ונבטח בו שרוצה בטובתן של ישראל זה יגרום לנו לשמחה.

עוד עיצה לשמחה היא, שידוע שפעולות החיצוניות מעוררות את הפנימיות, לעשות פעולות חיצוניות של שמחה, הקה"י היה שותה קצת יין, וה"ה לקחת את הילדים ולרקוד איתם וע"י החיצוניות שמרבים בשמחה זה יעורר את הפנימיות, במנחת אלעזר כ' שעל המימרא של משנכנס אב ממעטין בשמחה כ' דינים מה לעשות ואילו משנכנס אדר מרבים בשמחה לא כ' מה לעשות, והסביר שחז"ל מאסו בעצבות ולכן אמרו רק בזה תמעת, אבל בשמחה מרבים וכמה שיותר...

² יש להבחין בין עצבות למרירות, ההבדל אמר התניא ועוד נמדד במה רוצה לעשות מהרגשה זו, מי שבעצבות רוצה ללכת לישון, ולברוח מעצמו משום שיסוד העפר מתגבר בו, ואילו במרירות הוא מרגיש רצון לפתוח דף חדש ולהתחיל מהתחלה, הקוצקער' אמר הם קוראים לזה "משבר", אני קורא לזה פריקת עול מלכות שמים!.

מקרא מגילה

החת"ס ור' יהונתן אייבשיץ כ' שבני האדם נתרגלו לקרוא מגילה זכר לנוס ולא יודעים כמה סודות ותיקונים יש בכל מילה ומילה במגילה, הגמ' מביאה ראיות שאסתר ברוה"ק נאמרה ואחד מהראיות היא מהא דכתוב "ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה" דורש התולדות שכל שנה ושנה טועמים טעם חדש במגילה וזה הכוונה נושאת חן בעיני כל רואיה, וזהו שביקשה אסתר כתבה כתבונת לדורות שבכל דור ודור יש את המגילת אסתר של הדור ההוא.

האמרי יוסף סיפר שהיה אברך שאחרי ליל סדר שני [ביו"ט של גלויות] לא הצליח להירדם וחשב לעצמו הרי היום הוא יום תליית המן וקרא את מגילת אסתר, פתאום הוא רואה לידו נשמה! שאל אותה מה את עושה פה, אמרה לו שיש זמן מיוחד שבו נשמות שניתקנו במהלך השנה יכולות להיכנס לגן עדן והוא בזמן קריאת מגילת אסתר וזה בערך כשלוש שעות ויש שם תור ארוך מאוד ולכן ישנם כאלו נשמות שלא מצליחות להיכנס, ואני כמה שנים ניסיתי להיכנס ולא הצלחתי לכן החלטתי שאני מפורים יחכה ליד השער עד קריאת המגילה בשנה הבאה, והנה חודש אחרי שאני עומדת שם אני שומעת קריאת מגילה והשער לא נפתח אז דפקתי בכדי שיפתחו לי, וא"ל השומר שישאל מה לעשות, ואמרו בבי"ד של מעלה שבאמת זה לא הזמן אבל תרדי למטה ואם מי שקרא את המגילה יפסוק שגם עכשיו זה זמן כניסה את תיכנס, עד כאן המעשה מפי דבריו, זקני החסידים סיפרו שהיה האמרי יוסף מאוד דייקן ואמר תמיד סיפור בשם בעל המעשה וכאן שאמר אברך הכוונה אליו! ומעשה זה היה איתו, מב' שיש בקריאת המגילה זיכרון כזה שהנשמות שלא יכולות להיכנס לגן עדן גם אחרי שהזוהמה רק בזמן קריאת המגילה.

ולפי"ז אומר החת"ס אפשר להבין את דברי ר"י שעניי עניים נשואות למקרא מגילה היינו עניים במצוות שנושאים עיניהם לד' שיוציאם מעמקי הקליפות [שאינן בכוחם להוציא עצמם מטומאתם בכח מעשיהם], וכעין זה פי' בדרוש לפר' זכור מהו מתנות לאביונים, שכ' הרמב"ם בסה"מ על לאו ד"לא תטה משפט אביון" בי' שנמצא בו מידות מגונות בתאוות, זהו אביון מי שנמצא בדיוטא תחתונה, וגם עליו נצטוונו לא תטה משפטו ובפורים הורונו לתת מתנות לאביונים אפי' לאנשים כאלו שלא מגיע להם, לתת לכל אחד ואחד לא לפי חשבון אע"פ שלא מגיע לו, משום שפורים מהותו מתנת חיים שמתגלה עוצם פנימיות אהבת ד' לנו, עמו, וזה אומר החת"ס עיניהם של עניים נשואות למקרא מגילה.

ומגלה ר"ת להעביר גילולים מן הארץ שע"י קריאתה יעביר גילולים מן הארץ, ואפי' כהנים בעבודתם מבטלים למקרא מגילה משום שעבודת ביהמ"ק לא יכולה לתקן מה שמתקן המגילה שזהו זמן שמתעסקים עם הנמוך ביותר.

בשם החת"ס כ' הרי משה תיקן לישראל ללמוד ל' יום קודם הרגל מהלכות הרגל, וקודם הפסח ל' יום דורשין בהל' הפסח, והבי' בל' יום הללו בי' החסד לאברהם שבל' יום אלו מוציא הקב"ה את נשמות ישראל מקליפות מצרים עד שמגיעים לליל הסדר מתוקנים ובליל פורים מתחילים לצאת עד ליל בדיקת חמץ וכך מגיעים לליל הסדר נקיים לגמרי, ובזהר כ' שביד' ניסן יהיה מחיית עמלק כמו שנא "כי יד על כס ק-ה" יד' ניסן.

כ' בקדושת לוי מה יחשוב בזמן ששומע את המגילה, יתלהב, ויכוין שמעתה מקבל עליו עול תורה ומצוות, ומה שחטא ועבר, אין, ולכן כיפורים כפורים, שעיקר הארת יוה"כ הוא לקבל לב חדש לעבוד את ד' ובפורים גם יכוון לקבל על עצמו עול תו"מ וישמח בעול זה, ויקבל לב חדש!!

הכנה לקריאת המגילה - ב'

מצוות היום של פורים ניתנו בכדי לשמר את האורות שמושפעים מהמגילה, וע"פ הרש"ש בשמונ"ע בברכת אבות לפי הכוונות נפעל שנפתח שער הארת יסוד דאבא ובל' בעלי העבודה אור החכמה, והמגילה ממשיכה את זה על כל היום ובמצוות הפורים אנחנו פועלים שייקבעו אצלנו לתמיד, שנדע מה הן המעלות הגדולות של תפילות יום הפורים שאמר האר"י שמאיר אור כזה רק פעם אחת בשנה!.

חז"ל הגדירו שעסק קריאת המגילה הוא מחיית עמלק, ולכן קבעו לקרות פרשת זכור לפני פורים משום שצריך לעשות זכירה לעשייה, ובפר' זכור זהו הזכירה, ובמגילה העשייה, מב' שבקריאת המגילה ובמצוות היום יש עשייה שמוחים את זכר עמלק, ולכן כ' החת"ס שמגלה ר"ת להעביר גילולים מן הארץ שע"י מחיית עמלק אז יגיע הגילוי של "ותמלוך אתה ד' לבדך על כל מעשיך", כי הפי' בגילולים בי' הרמח"ל שאלה שמתעסקים איתם חושבים שכך הבריאה נפעלת, וע"י העברת הגילולים אז "ויאמר כל אשר נשמה באפו ד' אלוקי ישראל מלך" וא"כ פורים זה זמן הסיום של ר"ה ויו"כ, זהו זמן מחיית הגילולים מן הארץ ועי"ז יהיה קיום ל"ותמלוך אתה ד' לבדך", ואם נזכה ונתקן מה שצריך בפורים אז בפסח נקריב קרבן פסח, ואם לא נזכה לבנין ביהמ"ק עכ"פ נדע שקילפנו קליפה מהגילולים שנמצאים בבריאה.

מה פי' מחיית עמלק? ידוע מהאלשי"ך הקד' ששואל למה הקב"ה לא מכלה את עמלק כרגע, מדוע אנו צריכים להילחם בו, ומבאר שאין הקב"ה מפיל אומה למטה עד שמפיל את השר שלה למעלה, והשר של עמלק הוא הס"מ בעצמו!!!, ולכן לא ייתכן שלא יהיה את הס"מ משום שלא יהיה בחירה והעולם הוא עולם העבודה, ולכן עבודתינו להעביר היצה"ע מקרבינו וזהו מחיית עמלק!, משום שע"ז הקב"ה מוחה שרו למעלה, וממילא יימחה שמו גם למטה.

התמצית של כח הרע הוא עמלק, והוא נמצא בתוך האדם, "אל רע אשר בקרבך" - כעס, ולמה זה נקרא כך, משום שהגדרת טומאת עמלק הוא שתופס שהקב"ה ברא את הבריאה אבל עכשיו הבריאה קיימת והשליטה על סדרי הילוכי הבריאה היא ע"י האדם, והחכ"צ [תשו' יח'] כותב שהמילה טבע אין לה מקור בתורה שבע"פ אלא מילה שהמציאו אותה וי"א שזה תרגום מיוונית וברמב"ן כ' ששורש קליפת יוון ואדום זה חד [וחנוכה ופורים בחדא מחתא], והביטוי בחז"ל הוא עולם כמנהגו נוהג, וזה בא עמלק ומנסה להעמיד שגם כשיש ניסים, נכון, יש הנהגות שמימיות בבריאה, אבל באופן כללי יש טבע, ואחרי יצי"מ כשעם ישראל שאלו "היש ד' בקרבינו אם אין" ופי' השאלה האם יש השגחה בכל פרט ופרט מיד "ויבוא עמלק" משום שזה שרשו של עמלק, שלא כל פרט ופרט מושג באור אלוקי אלא העולם הוא טבע, ומכיון שאדם לא מרגיש שהכל בהשגחה אלוקית אז נותן לו הרגשת ישות שהוא הקובע ואם לא נעשה רצונו הוא יוצא מהכלים... ולכן נקרא כעס "אל זר אשר בקרבנו", וע"י המגילה מתפשט האור של "כולם בחכמה עשית" חכמה פי' כח מה, שהכל הקב"ה מהווה כל רגע, את כל הבריאה מאין ליש, וזהו המחדש בטובו בכל יום, תמיד, מעשה בראשית, יש מיש לא נחשב חידוש, חידוש הוא מאין ליש, והקב"ה מחדש! בכל יום! תמיד!

וכשקוראים את המגילה שיקעו מרדכי ואסתר אור זה בתיבות המגילה, ולפני הברכות על קריאת המגילה צריך לקבל על עצמו עול מלות שמים, ולהתפלל שרוצה שיתגלה לו התגלות שכל הבריאה היא מ"זאתה מחיה את כולם" ושאיני ירגיש תענוג בזה שאני כל כולי רצון ד' כמו כל הבריאה, כי כמו שכל הבריאה מתחדשת כל רגע משום שזה רצון ד' שכך תתחדש וכך תיראה, אז גם אני כל רגע ורגע מתחדש משום שרצון ד' שאני יהיה, להתענג על זה, ולהתחבר לזה, ובהכאת המן תחשוב שייכנס לך המחשבה של להעביר גילולים מן הארץ, ובמחשבה זו תחיה כל השנה, אמן ואמן.

הכנה לפורים

על יו"ט של פורים אפשר לומר שכולו סוד כמוס, וכמעט שאין לנו כלים איך להכיל את הסוד של היו"ט הזה, והראיה הגדולה היא שיש הרבה שלא יודעים מה עושים ביום כזה! וצריך הסבר למה זה כך.

בפורים האיסור מלאכה הוא רק מנהג ולכן נראה שהוא פחות מיו"ט שאסור במלאכה מדאורייתא, ויש ימים טובים שמותרים במלאכה כחנוכה שקבעו ועשאו ימים טובים בהלל והודאה, ואילו פורים רק קבעו לימי משתה ושמחה ולכן השטחיות היא שזהו יו"ט יותר קל, אבל האמת שמב' באר"י [בסידור] שבפורים היו"ט כ"כ גבוה שאין לנו כלים שיכולים לקבל אור עצום זה ולכן לא שובתים משום שלא זה מה שייתן לנו מהימים הללו ובא להורות שהוא יו"ט כ"כ מיוחד שמקבלים את השפעתו גם בלי שביתה ממלאכה ובאמת שעומק ימים אלו יהיה אפשר לקלוט רק לעת"ל כשיתוקן העולם בתיקון השלם עם בית שלישי ואורו של משיח ורק אז ישיגו אורות אלו, וחז"ל ברוח קדשם חיברו אותנו לאור של העת"ל, וא"כ מובן למה צריך הרבה מאוד הכנות לקבל מהיום הזה, ומצד שני ישנם רבים שלא יודעים מה לעשות עם יום כזה.

חז"ל ציוונו ביום זה בארבע מצוות, וגילה האר"י ז"ל שאור הפורים יורד בקריאת המגילה, והמשלוח מנות, הסעודה, והמתנות לאביונים אלו הכלים שבהם מקבעים את אורות אלו במשך כל היום בכדי שישפיע עלינו לכל השנה, ועיקר קבלת אורות אלו זה בסעודה, המשלוח מנות זה להשפיע מהאורות שקיבלנו גם לאחרים, והמתנות לאביונים זה להוריד אורות לחלקי הנפש הנמוכים ביותר שנקראים אביונים כך גילה רבינו האר"י ז"ל, וננסה לבאר.

ע"פ האר"י ז"ל יש ענין לעשות את הסעודה כמה שיותר מוקדם סמוך לקריאת המגילה וחלוק סעודת הלילה מהסעודה של יום, בלילה הסעודה היא ליצור כלים לקלוט את האורות החיצוניים וביום ליצור כלים לקלוט את האורות הפנימיים, וכ' באמרי נועם [כמדומה] על הגמ' שאומרת חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום, מהו הלשון לשנותה, וב' שלשונותה הוא מל' שינון - לחזור, דעיקר הקנין תורה הוא החזרה, וכך גם אורות המגילה נכנסים בעיקר בחזרה, ונפתח במגילת היום רובד עמוק יותר בנפש שמגילה צריכה להאיר, והמגילה מגלה אותה.

בגר"א כ' שחנוכה ופורים הם השלמה לימים נוראים שבר"ה לא אומרים הלל אע"פ שהוא יו"ט רק משום שספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו והשלמת ההלל של ר"ה הוא בחנוכה, וביו"כ מצד ענינו מחייב בסעודה ונצטוונו לצום וההשלמה של סעודת יו"כ היא בסעודת הפורים וזה מה שכ' בתיקוני זוהר שפורים כיפורים משום שענין עונג יוה"כ הוא בעונג של סעודת הפורים, והדבר צריך פירוש.

מובא בספרים שהקדושת לוי על פורים זה הספר והוא היה תלמיד של ר' אהרן מז"ל לקומי"ר??, ומביא בספרו שסעודת ערב יו"כ וסעודת פורים מקבילות זו לזו ופועלות על כל השנה, וכל קדושת האכילה של כל השנה תלוי בסעודות אלו.

ולהשלמת הענין יש קבלה שנאמר בבי מדרשא בשם היהודי הקדוש שבשתי הימים הללו ביו"כ ובפורים אנחנו עוסקים בביור הטוב מהרע, אבל יש הבדל גדול בין יו"כ לפורים, ביו"כ העסק הוא רק עם הטוב ומתנתקים מהרע לגמרי, ואילו בפורים יש עסק גם עם הרע עצמו ומבררים הטוב מהרע, וכמו שבכריית זהב יש ב' שלבים בתחילה מבררים חלקי הזהב שרואים מן העפר, ואח"כ לוקחים את העפר ומסננים אותו להוציא את החלקיקים הקטנים של הזהב שנשארו מעורבים בעפר וכך יישאר רק פסולת לבד, ואלו שני שלבים א' להוציא את הזהב מהפסולת, ב' מתעסקים גם בפסולת ודוחים אותה עד הסוף, וזה החילוק בין שני ימים אלו, ביו"כ אנו דומים למלאכי השרת נבדלים מהרע ודבקים ביום שכולו לד', הגר"א כ' שלכן יו"כ נקרא "שבת שבתון" ול' הרמב"ם שהוא שביתה העשור, לשבות מכל עניני החומר יום שמשתייך לעוה"ב שאין בו לא אכילה ולא שתייה אלא צדיקים יושבים וכו' ונהנים מזיו השכינה, ואילו בפורים זהו זמן שאנו

מתעסקים עם הרע ואותו אנו דוחים, וזה מתקיים בסעודה שמבררים הטוב מהרע והרע כולו נדחה!!!, וע"ז אמר היהודי הקדוש שיש משנה בכלים [פ"ז מ"ד] יש במה שנברא ביום הראשון טומאה - כלי חרס, בשני אין בו טומאה - רקיע, בשלישי יש בו טומאה - כלי עץ, ברביעי ובחמישי אין בהם טומאה - שמש וירח, ובריות הים, חוץ מכנף העוז וביצת בת היענה המצופה שגזרו רבנן טומאה, וכל שברא ביום השישי טמא - חיות ואדם, ואמר היהודי הקד' שבמשנה זו יש גם רמז לחילוק בין יו"כ לפורים, שבקביעת המועדים יו"כ לא יכול להיות ביום א' ויום שיכול לחול יו"כ לא יכול לחול פורים חוץ מיום חמישי שיכול לחול בו גם יו"כ וגם פורים ולכן ביום ראשון יכול לחול רק פורים ולכן יש בו טומאה דמתעסקים בפורים עם הרע, יו"כ בשני ולכן אין טומאה פורים בשלישי ולכן יש בו טומאה וכן יום שישי, רביעי אין טומאה שחל בו רק יו"כ, וחמישי שאין טומאה מדא' אבל מדרבנן יש טומאה משום שבו יכול לחול גם פורים וגם יו"כ, ובשבת יכול לחול רק פורים דמוקפים [ואכ"מ], ולכן שונה סעודת ערב יו"כ מסעודת פורים שבסעודת ערב יו"כ לא מתעסקים עם הרע, ואילו בפורים זה סעודת מחיית עמלק שדוחים את הרע לגמרי.

האר"י הגדיר שבפורים מאיר אור גדול שלא מאיר במשך כל השנה, ועוד התחדש שהנס של פורים מאיר בכל היום, והבי' בל' מקרא מגילה, שקוראים שיתגלה האור ממקום גניזתו ויאיר, ובאמת שהיה צריך מיד אחרי קריאת המגילה להסתלק ויש נס מיוחד שהוא ממשיך להאיר ואנו זוכים בו ע"י מצוות היום, ובל' האר"י ז"ל הוא קורא לזה אור של יסוד אבא, ונבאר ע"פ ספרי הצדיקים בכדי שנקלוט על פיהם לדרכי העבודה שצריך לשנות אותנו לגמרי!!!.

תוכן אור זה נמצא גם בכל שבת אבל בפורים מתגלה יותר, ואם נגדיר מהו התוכן של שבת, ההגדרה היא, שנתגלה הבהירות של פנימיות הבריאה שהיא לא מנותקת מבוראה, ואנו תופסים שכל הבריאה קשורה בבוראה ולדבר זה קוראים "כולם בחכמה עשית" הפי' "חכמה" ידוע מהאר"י שרמז למילים כח מה, פי' שיש בנפש בצלם אלקים של האדם חכמה בינה ודעת והגדיר ר' ישראל אלה זצ"ל שכח הברירות ששייך לתפוס דבר בברירות מוחלטת זה בכח החכמה וזהו כח מה - כח להגדיר מה, ונתן לזה אחיזה בדברי חז"ל שכ' בגמ' על ד"ת "אמור לחכמה אחותי את" אם ברור לך הדבר כאחותך שאסורה לך תאמר ואם לאו אל תאמר, כך! צריך להיות ברור לחכמה הדברי תורה, בהירות בתכלית הבהירות!!!, וא"כ כשכ' "כולם בחכמה עשית" הכוונה שאפשר לתפוס בתכלית הברירות שהבריאה כולה זה רק הקב"ה ו"אין עוד מלבדו", ואמנם יש המון דברים שמפריעים ולכן נראה שהבריאה עומדת בפני"ע, אבל יש אפשרות לחיות בברירות ש"ואתה מחיה את כולם", וזה בכח החכמה, וע"ז אנו מתפללים אור חדש על ציון תאיר זהו האור חדש, וגם בשבת מאיר אור החכמה, ואם אמרנו שגילה האר"י שבפורים מתגלה אור יסוד דאבא אז מאיר אור החכמה בתוקף עצום עם כל החוזה שלו, וכ' המגיד מקוזניץ [בעבודת ישראל?] בשבת זורח עלינו אור החכמה ולכן כל ער"ש צריך לשוב בתשובה, ולטבול, וללבוש בגדי לבן, לבן - בהירות, ובימי מרדכי ע"י התשובה שעשו וזה ענין התענית אסתר שלפני פורים לעשות תשובה וע"י כך נתגלה אור זה אע"פ שלא היה שבת, וזהו שכ' "כאשר נחו בהם היהודים" נחו להאיר עיינינו שכיום המנוחה יום השבת, והחילוק בין שבת לפורים, שבשבת עולים למעלה וזהו העלאת העולמות וכאן ע"י מרדכי הצדיק זה נמשך ללמטה ונתגלו החסדים, ובאר"י כ' שמרדכי הצדיק מיסוד דאבא ולכן הצליח למשוך אור זה לכאן ללמטה, ולכן איתא בשו"ע ללבוש בפורים בגדי שבת!!!, ובקב הישר כ' שמנהג הקדמונים לטבול קודם המגילה, ובמאור ושמש [פר' משפטים] גילה שענין בגדי שבת הוא שאדם הראשון אחר החטא קיבל מלבוש אחר ובשבת אנו מתעלים ויש לנו אחיזה בעץ החיים ולכן צריך ללבוש בגדים אחרים, ואור החכמה הוא אור החיים כמו שנא' "והחכמה תחיה בעליה" והמן מן התורה שנא' "המן העץ" שבאכילת עץ זה הגיע המיתה לעולם, והאור הוא האור של חיים ולכן לובשים בגדי שבת, ויש מנהג שאפי' מתחפשים לרמז שגם דרך מלבוש של גוי! מאיר אור החיים - אור החכמה.

וא"כ נמצא שאור הפורים אור הבהירות ששום חושך לא יכול להחשיך אותו איתנו אנו מתעסקים עם הרע ודוחים אותו מכל וכל, ואיך, ע"י שמפשיטים את ההסתר ומגלים את הבהירות ש"אין עוד מלבדו" וזה מאיר כ"כ חזק עד שהמציאות של הרע מתהפך ונהיה גילוי אלוהי, ולכן, כל השנה כשאנו מתישבים לאכול מיד יש מלחמה כל' הזהר הקד' שסעודה היא עידן דקרבא, מצד א' זה דבר גשמי ונמשך להיות מתחבר עם הגשמיות, מצד ב' בכל מאכל מאיר אור אלוהי וזה הטעם שיש במאכל שהוא הניצוץ האלוהי שמחיה ומקיים את המאכל ורוצה לתקן המאכל ולא להימשך לגשמיות, ולכן גם בשבת יש עבודה עם מאכלי השבת, ובפורים בדווקא מה שאתה אוכל ומתענג זה גילוי ש"אין עוד מלבדו" וזהו מהות המאכלים של סעודת פורים.

אבל אנו מתקשים ואיננו רואים את הרוחניות שבמאכל אלא מאכל גשמי ואיך מדברים שיש במאכל אור אלוהי, ע"ז אומרים ליהודי תשתה כמה כוסות יין ותגיע למצב שאין הבדל בין "ארור המן לברוך מרדכי", פי', הרי מצד אחד כל האדם זה הדעת שלו כמבו' בגמ' דיעה קנית מה חסרת דיעה חסרת מה קנית, אבל מצד שני הדעת הוא גם אויב של האדם משום שלדעת יש משקל, שיקול הדעת, וכל השנה כך צריך להיות בשיקול הדעת! אבל יש גילויים שדעת לא יכולה לתפוס אלא רק הנשמה!!! שהיא חלק אלוהי ממעל ולה יש השגות אלוהיות, והיא יכולה להשיג הרבה יותר כשאין לה את מגבלות הדעת, דוג' לדבר שגילה האר"י ז"ל למה אדם נברא עם צורך בשינה, מבאר האר"י משום שבזמן השינה יכול האדם להשיג השגות כאלו שמנוע מלהשיג כשמחובר עם הגוף!!! ולפי ערך חיבור האדם לנשמתו כך יכול כשמתעורר מהשינה לחזור ולחבר את מה שהשיג בנשמתו כשלא היתה מוגבלת בדעת, וסיפר המהרש"ו שפעם האר"י ישן שנת צהריים בשבת ומלמל במהירות, ונבהל, והאר"י נתעורר, וא"ל שנתגלה לו סודות בפי האתון של בלעם וביקש ממנו שיגלה לו מה שגילו לו, אמר לו האר"י גם אם אני יחיה כל ימי מתושלח לא אוכל להגיד לך מה שגילו לי!!!, וכך גם בסעודת פורים, אמת, בדעת א"א להשיג שהמאכל הוא רוחני אבל כשתשתחרר ממגבלות הדעת ותהיה במצב של עד דלא ידע, אז, תדע "ידע" גדול מאוד, נשמהדיגע' ידע!!!, ותראה שגם המאכל הוא אין עוד מלבדו!!!, וכל מה שקיים בבריאה זה מ"ואתה מחיה את כולם" רק יש הסתר פנים, אבל כל הבריאה היא פורים שפיל, הצגה אחת גדולה, כיסוי על אור אלוהותו יתב', ומי שטועם טעם זה הוא אוהז חזק בעץ החיים.

ונדע ונזהיר את עצמינו, אם תשווקתנו לחיות חיי נשמה אז כשנתבשר נהיה נשמה, וכל שיכור שבוכה הוא בוכה על מה שחסר לו, אם אנו רוצים להיות יותר רוחניים ופחות מגושמים, יותר ליהודים היתה אורה והאורה שלנו זו תורה, יותר יקר והיקר שלנו יהיה תפילין, אם

זה מה שאנו רוצים כל השנה להתחבר לפנימיות המצוות, להתחבר לפנימיות הבריה, אז כשנבשם נקלוט משהו כי בפנימיות אנו נשמה, אבל אם כל השנה אנו גשמיים עם תאוות גשמיות אז כשנשתכר נהיה סתם כך בתוך סחי, ומיאוס, ולא לזה המכוון!!

וזהו מחיית עמלק שעניינו להסתיר את האור האלוהי שבבריה, והוא מסכים שתתעסק כל היום בתורה, ובמצוות, אבל כשאתה מתעסק בגשמיות פה אתה גשמי, משום שכופר שמאיר אור אלוהי גם בגשמיות, והמבחן, מה מרגיש כשיש לו רפיון בתורה, בעבודת ד', אז מגיע עמלק ואומר זה עונש כי אתה התרחקת ולכן הקב"ה מתרחק ממך ועכשיו תעשה מה שאתה רוצה, והאדם מתייחס משום שלא מאמין ששייך מצב של "כי אני ד' השוכן אתכם בתוך טומאותיכם" וזה שאנו לא מאמינים בזה זהו קליפת עמלק, אבל האמת שבכל מקום! ובכל זמן! הקב"ה נמצא איתנו, וזהו יסוד דאבא שמאיר, הקב"ה איתך, ואוהב אותך בכל מצב שאתה נמצא!! משום שבפנימיות א"א להפריד בין אבא לבן, ופעל מרדכי הצדיק שאור זה יאיר בכל אחד ואחד באשר הוא, הקב"ה אוהב אותי לא בגלל המעלות שלי, אלא כי הוא אבא שלי!! ואני בנו!! "יהודי", ומי שחי כך חי בשמחה אין קץ, יזכנו ד' יתב'.

שמחת הפורים

בשם הגר"א אומרים שהמצווה של שמחת יו"ט היא מצווה קשה, ועתה בחודש אדר יש מצווה להרבות כל החודש בשמחה, ועל ימי הפורים עצמם נאמר "לעשות אותם ימי משתה ושמחה", ויש לדעת שמקור ושורש השמחה הוא מ"שמח ד' במעשיו" כשצורת הבריה היא כרצונו יתב' זה מעורר שמחה שישמח ד' במעשיו, ובחטא אדם הראשון שמקורו הוא מהנחש שמהותו "ועפר תאכל כל ימי חיך" ומשורש העפר מגיע העצבות ולכן נענש האדם "בעצבון תאכלנה" ונענשה האישה ש"בעצב תלדי בנים", ואעפ"כ כ' בפסוק אחר כך "וירא וגו' והנה טוב מאוד" וזה סיבה ל"שמחו השמים ותגל הארץ".

באמרי נועם כ' להק' למה במגילה בתחילה נאמר "ימי משתה ושמחה" ובשנה השנייה כ' "שמחה ומשתה" ובהמשך כשכ' מרדכי לקיים ימי הפורים שוב נאמר "משתה ושמחה", ותי', דהגמ' בפסחים מבארת למה לפעמים כ' לדוד מזמור ולפעמים מזמור לדוד, ובי' הגמ' שפעמים היה בשמחה ואז ניגן ופעמים רק ע"י שניגן הגיע לשמחה, ועפ"י הסביר שגם בזמן המגילה בשנה הראשונה היו בפחד גדול, שישבו בתענית, ופיחדו שיהיה גם בין היהודים כאלו שיפלו ולא ידעו שהקב"ה יעשה נס ש"איש לא עמד בפניהם", ולכן באותו שנה היה שמחה רק ע"י שהקדימו לפניו משתה, אבל בשנה השנייה כשהגיעו ימי הפורים הרגישו היהודים קדושה עליונה כמו שכ' הרמח"ל שבכל יו"ט חוזר ההשפעה שהיה בימים ההם בזמן הזה, ולכן האיר בהם כ"כ קדושת הזמן שהיו בשמחה גם בלא המשתה, ורק בגלל הציווי היה גם משתה ולכן על שנה זו נאמר שמחה ומשתה, ואח"כ ראו מרדכי ואסתר שבדורות האחרונים תבוא השמחה רק ע"י משתה ולכן כשציווה מרדכי לקיים ימי הפורים נאמר ימי משתה ושמחה, וזה מסיים "כימים אשר נחו בהם היהודים" כמו השנה שנחו שהיה קודם משתה ואח"כ שמחה, ובפרט שאנו בעקבתא דמשיחא שבזמן העקבתא דמשיחא מתגברת שליטת הנחש כי הרי "ואתה תשופנו עקב" ולכן שולט עצבות לא רגילה בכל העולם ולא רק בכלל ישראל, ובשנה זו [תשע"ח] נפטרו המשגיח ר' דב, ר' אהרן לייב, היום נפטר ס"ת [ר' שמואל אוירבך], וצריך להילחם! במיוחד בעצבות.

הרבה מדברים בספרי הדרוש מה הענין בשתייה עד דלא ידע לפי הסוברים שעד ועד בכלל, מה הבי' בזה.

המפרשים עומדים למה פורים נקרא על שם הפור והרי הפור היה בתהליך הגזירה ולמה לא נקרא על שם המנוחה אלא נקרא על שם הפור הוא הגורל.

כ' ר' נחמן מברסלב [ח"ב] וז"ל מלפנים היו כל ההתחלות מיצי"מ ועכשיו.. עכ"ל, וכאן סתם, וכ' ע"ז תלמידו ר' נתן והבנתי מתוך דבריו שכוונתו היתה מפורים שבו היה מחיית עמלק וכך יהיה לעתיד לבוא, בי' הדברים, בחז"ל איתא שכל המועדות בטלים וימי הפורים אינם בטלים שנא' "וזכרם לא יסוף מזרעם" ובספרי הדרוש מבארים שבפורים יש גילוי ממה שייראה לעתיד"ל, ולכן בעבר כל דבר היה דרך יציאת מצרים שבה נתברר יסודות האמונה, וידיעת אלוקותו, ושאנו צאן מרעיתו ובנו בחר מכל העמים, וכל המועדים והרבה מצוות הם זכר ליציאת מצרים, אבל לעתיד"ל יוכלו לפתוח סדר בעבודת ד' ע"י הפורים ולא ע"י יצי"מ, וזוהי גישה אחרת בעבודת ד' וכשתופסים את הגישה הזו זה שמחה של לעתיד"ל, ועתה נבאר.

פורים ע"ש הפור הוא **הגורל**, בשם התיקוני זוהר כ' שיום פורים כיפורים, וזה מרמז שיש מובן מסוים שפורים כיו"כ, והנה סוד מחילת העוונות "מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתך" זה בנוי על סדר עבודת יו"כ שנוצר ע"י **גורל**, גורל אחד לד' וגורל אחד לעזאזאל והם היו בדיוק אותו דבר וע"ז מטיל הכה"ג גורל שבגורל אין שום סיבה איזה שעיר יהיה לשם ואיזה יהיה לעזאזאל, דזה מהות הגורל! ובכך נקבע מציאות שהיא מעבר להשגה של דעת, וכביכול אצל הקב"ה יש שני מערכות מערכה ש"ק-ל דיעות ד" ויש מערכה שגבוהה מעל כל טעם ודעת ומקום זה נקרא גורל, הרמב"ן [פר' אחר] כ' שענין השעיר לעזאזאל הוא לתת דורון לסט"א ואילו השני נשחט ודמו מגיע לבית קודש הקדשים!! אין שתי הפכיים יותר גדולים משני שעירים אלו ואם ישאלו למה השעיר הזה לשם והשעיר הזה לסט"א, התשובה היא גורל! למעלה מטעם ודעת,

בנביא מלאכי כ' בפסוק "אהבתי אתכם אמר ד' ואמרתם במה אהבתנו הלוא אח עשו ליעקב נאום ד' ואהב את יעקב" יעקב ועשו תאומים שווים ואעפ"כ יש איזה סיבה כגורל שאוהב את יעקב ואת עשו שנאתי, לא בגלל שיעקב איש תם יושב אהלים ואילו עשו איש ציד איש שדה, דמצב זה הוא תוצאה משום שבשורש אהב את את יעקב ואת עשו שנא, "כי יעקב בחר לו ק-ה" וככתוב "כי חלק ד' עמו", הגורל של הקב"ה זה כלל ישראל ומפני שהם גורלו זה העמידם למעשיהם הטובים, שיעקב איש תם, וכי, אבל שורש הבחירה ביעקב זה כגורל למעלה מטעם ודעת.

כשנתבונן, כ' החת"ס [דרוש פר' זכור] והנה עתה בעוונותינו הרבים ערבה כל שמחה וכו' מי האיש אשר שמח בפורים למען שמו הגדול וכו', וע"כ זאת לפנינו בחכמי ישראל לאסוף העם ולספר להם בכדי שיבינו על מה השמחה, המצב של כלל ישראל בזמן המגילה היה בדיטא תחתונה וכו' בגמ' במגילה שלפי כל החשבונות הקץ של שבעים שנות גלות בבל כבר נסתיים, וגלות בבל ידעו שהיא רק לשבעים שנה והנה לא נבנה הבית וזהו נסיון שלא ניתן לתאר, עוד מבו' בחז"ל שהיה חטא שהם נשאו נשים נכריות בבבל, ומלכות פרס שבה היו כלל ישראל מבו' שהיו מלכות של חסד ונתנו שוויון זכויות... וכלל ישראל רואים שאין גאולה ואחשוורוש עושה משתה משום ששמח ע"ז שלא ייבנה ביהמ"ק, והשפיע את כל הגשמיות שם "לעשות כרצון איש ואיש" מאה ושמונים יום!! ולכן כ' שהפרסיים מסורבלים בשר כדוב. ויצר אחשוורוש מהפך בכל עולם שמלך על כל המאה ועשרים ושבע מדינות שכל העולם הוא מקום שעושים בו חיים וזה כל מה שיש פה בעולם, והדבר היחיד שיכול להרוס את זה הוא בנין ביהמ"ק שהוא מקום שנתאווה הקב"ה שיהיה לו דירה בתחתונים וככתוב "השמים כסאי והארץ הדום רגלי" ושיכירו וידעו שכמו שיחיד בעליונים כך הוא יחיד בתחתונים, וברמב"ן מבו' שביהמ"ק הוא המשך של מעמד הר סיני שבו "אתה הראת לדעת כי ד' הוא האלקים אין עוד מלבדו" ההיפך הגמור מהתפיסה של אחשוורוש ולכן אמר לאסתר "עד חצי המלכות" דבר שחוצץ ביני למלכות שזה ביהמ"ק, וכשנודע לו שלפי כל החשבונות הנבואה לא תתקיים לקח את כלי הבית, ונשתמש בבגדי כהן גדול, להראות שדברים אלו הם עתיקות.. היה ולא ישוב, ובהסתכלות של היהודיים הגויישים ראו שאין ביהמ"ק, ואין יהודי, וע"ז צעק מרדכי שאסור ללכת למשתה הזו שמהותו להראות היה ולא יהיה, אבל רובם באמת סברו שצריך ללכת לא כמו שאמר מרדכי.

ונחשוב מה באמת הסיבה שהקב"ה העמיד את הקץ ונדחה עוד זמן, הרי נתברר למפרע שדווקא במשתה זה שענינו שמחת אחשוורוש שיותר לא ניגאלו, מזה נתגלגל ונבנה ביהמ"ק, מה הפשט בזה.

קיבלתי מרבותי, יש פ' "לכל ידח ממנו נידח" מה שנתגלה במהלך זה הוא עוצם קדושת נשמות ישראל, הקב"ה יודע מה זה כל נשמה ונשמה שבכלל ישראל, ולכן כל נשמה ונשמה יכולה להגיע, ולכן מגלגל את כל הדברים הללו לבלתי ידח ממנו נידח, ושווה להאריך את הגלות עוד זמן, ויעשה הבורא את כל התחבולות עד שלא יהיה אחד שלא יחזור בתשובה ולא יתברר עוצם קדושתו מה היא, ולכן עשה את כל המהלך עם המן, והצום, ומספד, וחזרו כולם בתשובה ויצאו מהגויישיים, ואז "ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם" וללמד על הכלל כולו יצא כמה חשוב כל נשמה ונשמה שבכלל ישראל.

בגמ' בכתובות [קיא'] כ' אל תדחקו את הקץ ופי' רש"י אפי' לא להרבות יותר מדי בתחנונים, ואה"נ מתפללים מתי תמלוך בציון, וענינו תראינה מלכותך, אבל לקב"ה יש תכנית שעד שכל אחד ואחד מאיתנו לא יתוקן לא תהיה הגאולה משום שאז כבר יהיה ימים אשר יאמר אין בהם חפץ, ובפורים הקב"ה רוצה לגלות שנשמות ישראל כ"כ גבוהות שהכל ייעשה בשביל שיתגלה בכל יהודי מה הוא נשמת ישראל, בפ' בישעיה נאמר והיה ביום ההוא יחבט ד' בשיבולת הנהר עד שיבולת מצרים ואתם תלוקטו אחד אחד בני ישראל, והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנידחים בארץ מצרים וגו', הנידחים הרחוקים ביותר כולם יתקבצו, איך, אחד אחד!!.

ובפורים נצטוונו לעורר על נקודה זו, ונסביר, אם אדם ישאל את עצמו למה אני חשוב בעיני הקב"ה, ויחשוב על מעלותיו והרי לכל אחד ואחד יש מעלות, בפורים, אומרים ליהודי תיקח את כל המעלות האמיתיות שיש בך ותזרוק אותם משום שלא בגלל מעלות אלו או אחרות הקב"ה אוהב אותך, אלא הסיבה שהוא אוהב אותך הוא משום שבחר בך, למה? ככה!! למעלה מטעם ודעת, והקב"ה נתן באבות הקד' כחות להוליד סוג נשמות כאלו שאין בהם טעם שהרי לפי המזל לא היו צריכים להוליד אלא למעלה מן הדעת, וכגורל, ולכן אומרים לכל אחד תשתה עד דלא ידע ואז תהיה במצב של למעלה מטעם ודעת, והנה יש מציאות של מתחת לטעם ודעת מי שלא זוכה לדעת וזהו משוגע וזה לא פורים, אבל כאן המכוון לעלות למעלה מהטעם ודעת, להתבונן, ולהבין מה שדיברנו את האהבה שאוהב הקב"ה כל יהודי, ואז לשתות, ובכך להתעלות ולחיות מציאות זו, ולהידבק בדביקות למעלה מטעם ודעת.

ובהסתכלות של טעם ודעת הרי כ' בגמ' מפני מה נתחייבו שונאיהם של ישראל באותו הדור כליה, ואיך הקב"ה הציל אותם, בדווקא ע"י שהכניס להמן שיעשה גורל, ומבו' בכתבי האר"י ז"ל שהמן ידע את המרכבה של הטומאה וידע שיש מציאות שהיא למעלה מטעם ודעת ורצה לעורר עולם זה של גורל ובעולם ההוא אין הבדל בין ארור המן לברוך מרדכי וזה מה שרצה שההסתכלות תהיה שאין הבדל ביניהם, ונתגלה, שדווקא פה היא מפלתו משום שבמקום הזה של גורל יש "אהבתי אתכם אמר ד'" שאמנם הצדדים אותו דבר אבל הגורל קבע שזה קודש לד'!! וזה חלק של הסט"א!! וא"כ מובן למה נקרא פורים על שם הפור, משום שדווקא בפור פה טמון הצלתינו, שבגורל "חלק ד' עמו".

ל' הנביא בהושע שכלל ישראל היו מדברים על נביא כמו משוגע, וטעם הדבר שנבואה כבר נתב' ברמב"ם שכשמקבל הנביא נבואה הוא מתעלה למעלה מטעם ודעת והשגותיו אחרות לגמרי ולכן נראה כמשתגע, וא"כ אפשר לומר כך, "אתה שותה ומשתגע, פי' הדבר אתה שומע כאן נבואה!!!" נבואה שאתה כ"כ נשגב ונעלה שאין שום נברא שיכול להשיג עד כמה אתה נעלה רק הקב"ה, ובגלל כך נועדה כל הגלות הארוכה בשביל כל אחד ואחד מכלל ישראל להצילו לבל ידח ממנו נידח, נבואה שהקב"ה אוהב אותך לא בגלל המצוות שעשית, לא בגלל המעלות שקנית, אלא "כי יעקב בחר לו ק-ה ישראל לסגולתו" "יעקב חבל נחלתו", וזה מה שאמר ר' נחמן שאפשר להתחיל מפורים, שאני מתחיל לעבוד את ד' כי אני יהודי!!.

החת"ס והאמרי נועם ור' לייבלה איגר כ' מה הענין שיש סדר של מתנות לאביונים שכל הפושט יד נותנים לו, אלא בשביל להראות שפורים הוא בלי חשבון מעל טעם ודעת, וחלק מענין הלבסומי הוא לעורר את מידת "וחנוני את אשר אחון" אע"פ שאינו ראוי ורחמתי את אשר ארחם" אע"פ שאינו כדאי, וכ' האמרי נועם רמז נפלא, המן רצה לתת מחיר בעד כלל ישראל ורצונו היה לבטל את אוצר מתנת חינוך, ושהקב"ה לא ישפיע על כלל ישראל שפע בחינם רק כשהיו ראויים, ואמר הקב"ה כי הרי מלך סתם זה הקב"ה "הכסף נתון לך" אבל לעם ישראל יהיה אחון, ואסתר מבו' בגמ' שהיתה יקרוקת וחוט של חסד משוך עליה, ואע"פ שלא היתה ראויה למלך אבל ניתנה

בחסד, והרמז שאחון ר"ת נתהי אסתר נושאת חן, ולכן יש מצווה להרבות במתנות לאביונים ומשלוח מנות להרבות ולעורר את מידת אחון, וכל הפושט יד נותנים לו בלא חשבון, וזה היה הצלת כלל ישראל.